

OBRAZLOŽITEV

I. Splošna obrazložitev predloga uredbe

Republika Slovenija je s sprejetjem Odločbe št. 406/2009/ES¹ (v nadaljnjem besedilu: Odločba 406/2009/ES) prevzela obveznost, da emisije toplogrednih plinov iz sektorjev, ki niso del sistema EU za trgovanje z emisijami (v nadaljnjem besedilu: ne-ETS), do leta 2020 ne poveča za več kot 4 % v primerjavi z emisijami v letu 2005. Poleg končnega cilja ta odločba predpisuje tudi metodologijo za določitev letnih emisij (ciljne vrednosti) za začetno leto obdobja 2013–2020 in vmesna leta.

S Sklepom Komisije 2013/162/EU² in Izvedbenim sklepom Komisije 2013/634/EU³ so bile za obdobje 2013–2020 določene dodeljene letne emisije (v nadaljnjem besedilu: enote AEA), ki so se za leta v obdobju 2017–2020 naknadno prilagodile skladno s Sklepom Komisije (EU) 2017/1471⁴.

Republika Slovenija skladno s tretjim odstavkom 7. člena Uredbe (EU) 525/2013⁵ (v nadaljnjem besedilu: Uredba 525/2013) vsako leto do 15. marca prek nacionalnih evidenc poroča o emisijah toplogrednih plinov iz ne-ETS sektorjev za leto $x - 2$ (predprejšnje leto). Evropska komisija po letnem pregledu nacionalnih evidenc skladno s šestim odstavkom 19. člena prej omenjene uredbe z izvedbenim aktom določi skupno količino emisij za posamezno državo članico za zadevno leto.

V Uradnem listu EU št. L 378/12 je bil 26. oktobra 2021 objavljen in z istim dnem veljaven Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2021/1876 o emisijah toplogrednih plinov za vsako državo članico za leto 2019, ki so vključene v Odločbo št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta, iz katerega je razvidno, da so potrjene emisije toplogrednih plinov za leto 2019 v Sloveniji znašale 10.809.900 t CO₂ ekv.

Enote AEA za Republiko Slovenijo za leto 2019 so bile 12.272.525 t CO₂ ekv (skladno s Sklepom Komisije (EU) 2017/1471 in Izvedbenim sklepom Komisije 2013/634/EU). Iz navedenega sledi, da so emisije toplogrednih plinov za leto 2019 za 1.462.625 t CO₂ ekv nižje od ciljne vrednosti.

Ob upoštevanju navedenega in izvedenih prenosov skladno z Uredbo o izvajanju Odločbe (EU) je zdaj v registru ESD na računu SI ESD 22.415.516 enot AEA. To pomeni, da se v omenjenem registru na računu SI ESD beleži presežek 10.108.273 enot AEA.

Dovoljene enote AEA za Republiko Slovenijo za leto 2020 znašajo 12.307.243 t CO₂ ekv (skladno s Sklepom Komisije (EU) 2017/1471 in Izvedbenim sklepom Komisije 2013/634/EU). V zadnjem kvartalu leta 2022 bo objavljen izvedbeni sklep Komisije o emisijah toplogrednih plinov za vsako državo članico za leto 2020. Na podlagi tega sklepa, bodo za Republiko Slovenijo razvidne potrjene emisije toplogrednih plinov za leto 2020 iz česar bo možen izračun skupnega presežka enot AEA. Le-ta bo predvidoma presegal 11.000.000 enot AEA, saj je Republika Slovenija zastavljene cilje v letu 2020 v ne-ETS sektorjih uspešno dosegla⁶.

Z letom 2022 se obdobje po Odločbi 406/2009/ES zaključuje. Republika Slovenija lahko višek enot AEA prenese na drugo državo članico, ki za izpolnjevanje zastavljenega cilja enote AEA potrebuje. Prenos enot AEA izvede nacionalni administrator registra Unije, in sicer po prejemu finančnih sredstev od države članice, ki od Republike Slovenije enote AEA kupuje. V kolikor viška enot dodeljenih letnih emisij Republika Slovenija ne prenese, se zaradi zaključevanja obdobja, enote izbrisejo.

Z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju Odločbe (EU) o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov se določajo pravila za upravljanje enot dodeljenih letnih emisij, zlasti prenos presežka enot AEA, postopek njihove prodaje ter prenos na drugo državo.

¹ Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, stran 136).

² Sklep komisije št. 2013/162/EU z dne 26. marca 2013 o določitvi dodeljenih letnih emisij za države članice za obdobje od 2013 do 2020 v skladu z Odločbo št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 90 z dne 28. 3. 2013, stran 106).

³ Izvedbeni sklep Komisije št. 2013/634/EU z dne 31. oktobra 2013 o prilagoditvah dodeljenih letnih emisij za države članice za obdobje 2013 do 2020 v skladu z Odločbo št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 292 z dne 1. 11. 2013, stran 19).

⁴ Sklep Komisije (EU) 2017/1471 z dne 10. avgusta 2017 o spremembi sklepa 2013/162/EU zaradi pregleda dodeljenih letnih emisij za države članice za obdobje od 2017 do 2020 (UL L št. 209 z dne 12. 8. 2017, stran 53).

⁵ Uredba št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ter za sporočanje drugih informacij v zvezi s podnebnimi spremembami na nacionalni ravni in ravni Unije ter o razveljavitvi Sklepa št. 280/2004/ES (UL L št. 165 z dne 18. 6. 2013, str. 13).

⁶ Ugotovitve Podnebnega ogledala 2022: <https://podnebnapot2050.si/rezultati-slovenije/letno-podnebno-ogledalo/>

II. Vsebinska obrazložitev k posameznim novim členom Uredbe

K 3. členu

V zadnjem kvartalu leta 2022 bo objavljen izvedbeni sklep Komisije o emisijah toplogrednih plinov za vsako državo članico za leto 2020. Na podlagi tega sklepa, bodo za Republiko Slovenijo razvidne potrjene emisije toplogrednih plinov za leto 2020 iz česar bo možen izračun skupnega presežka enot AEA. Količino skupnega presežka enot AEA bo Republika Slovenija ponudila preko javnega zbiranja ponudb, in sicer v skladu s postopkom Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18).

K 4. členu

Država članica, izbrana preko javnega zbiranja ponudb in ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe, skleneta bilateralno pogodbo v skladu s postopkom Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš). V bilateralni pogodbi obe državi članici določita časovni okvir prenosa finančnih sredstev, ceno posamezne enote AEA, namen porabe pridobljenih finančnih sredstev in morebitne druge pogoje, pod katerimi se bo izvedel prenos dogovorjene količine enot AEA. Bilateralno pogodbo podpiše minister, pristojen za podnebne spremembe, potrdi jo Vlada Republike Slovenije.

PREDLOG

Na podlagi sedmega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in prvega odstavka 209. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju Odločbe (EU) o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov

1. člen

V Uredbi o izvajanju Odločbe (EU) o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (Uradni list RS, št. 15/17, 55/17, 23/18, 25/19, 22/20, 16/21 in 38/22) se 1. člen spremeni tako, da se glasi:

»1. člen

S to uredbo se za izvajanje tretjega in petega odstavka 3. člena Odločbe št. 406/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic EU za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 136) (v nadaljevanju: Odločba 406/2009/ES), določajo pravila za upravljanje enot dodeljenih letnih emisij, zlasti prenos presežka enot dodeljenih letnih emisij toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: enote AEA), postopek njihove prodaje ter prenos na drugo državo.«

2. člen

Za 2. členom se dodata nova 3. in 4. člen, ki se glasita:

»3. člen

(1) Ministrstvo, pristojno za podnebne spremembe (v nadaljevanju: ministrstvo), v letu 2022, zaradi zaključevanja obdobja iz Odločbe 406/2009/ES v prodajo državam članicam ponudi presežek enot AEA, v skladu s postopkom iz zakona, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

(2) Presežek enot AEA iz prejšnjega odstavka je razviden v registru Unije.

4. člen

(1) Ministrstvo in upravljalec enot AEA države članice, izbrane v skladu s postopkom iz prejšnjega člena, skleneta bilateralno pogodbo v skladu s postopkom iz zakona, ki ureja zunanje zadeve.

(2) S pogodbo iz prejšnjega člena se določijo časovni okvir, cena posamezne enote AEA, namen porabe pridobljenih sredstev od prodaje enot AEA za ukrepe za blaženje podnebnih sprememb ter morebitni drugi pogoji, pod katerimi se bo izvedel prenos dogovorjene količine enot AEA.

(3) Ministrstvo pogodbo iz prejšnjega odstavka posreduje v potrditev Vladi Republike Slovenije.«

3. člen

3. člen postane 5. člen in se spremeni tako, da se glasi:

»5. člen

Prenos presežka enot AEA iz 2. člena te uredbe in prenos dogovorjene količine enot AEA iz 4. člena te uredbe na podlagi izvedbe plačila, izvede nacionalni administrator registra Unije iz predpisa, ki ureja register Unije.«

4. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, 23. 6. 2022
EVA 2022-2550-0063

Vlada Republike Slovenije
Dr. Robert Golob
predsednik